

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס
אחדות התודעה 1
ד"ר תמר לבנון | פילוסופיה
Unity of Experience | 31142-01/02

הרצאה וסמינריון	סוג הקורס:
2	היקף נ"ז:
תשפה	שנת לימודים:
א	סמסטר:
ב 8:00-10:00	יום ושעה
גמיש לאורך השבוע בתיאום מראש	שעת קבלה:
Levanon.tamar@gmail.com	מייל מרצה:
—	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

אחד המאפיינים הבולטים של החוויה שלנו הוא אחדותה. על אף העובדה שבכל רגע נתון החוויה שלנו כוללת מגוון עשיר מאוד של ניסיונות (ויזואליים, קוגניטיביים, רגשיים ועוד) אנו קושרים את אלו יחדיו ומתייחסים אליהם כמשתייכים לתודעה אחת. בנוסף אנו טוענים שאחדות זו מאפיינת את החוויה שלנו לאורך זמן ואינה מוגבלת לחוויה הרגעית: האני שהיה בשבוע הקודם הוא אותו אני שנכח כעת. אף על פי כן, הפילוסוף האנגלי דיוויד יום טוען כי אותו דבר אותו אנו מכנים בשם "האני" שלנו הוא בסך הכל צרור של תפיסות שונות שאנו נוטים לקשור יחד. בקורס נעמיק בהשקפות שונות ביחס לאחדותה המורכבת של החוויה שלנו. נפתח עם עמדותיהם של דיקרט ושל אפלטון ונמשיך דרך האמצריציסטים ועד למאה ה-20.

מטרות/תוצרי הלמידה

היכרות עם עמדותיהם של הוגים בני תקופות שונות בנוגע לאחת הסוגיות המרכזיות במטאפיזיקה ובפנומנולוגיה. תרגול כתיבה וקריאה של טקסט פילוסופי (בזכות התרגילים המוגשים לפני השיעורים ועוסקים בסוגייה עליה אנו עומדים לדבר).

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

ניתן לתכנן תהליך למידה פעיל לכל הקורס או לפרט עבור כל שיעור פעילות של למידה פעילה בטבלה הבאה:

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת
1	שיעור מבוא: מהי אחדות התודעה?	בכל השיעורים	
2	אריסטו על הנפש	תהיה אפשרות	
3	אפלטון ודיקרט על אחדות הנפש	להגשת תרגילים	
4-6	ג'ון לוק ותורת הזיכרון הפשוט	לפני מועד השיעור	
7-8	הויכוח בין קלארק וקולינס	ובנוסף אפשרות	
9-11	דיוויד יום על שלילת העצם ואי ממשות האני	להציג בקצרה נושא	
12-13	תומס ריד על אחדות התודעה	שאנו עומדים לדבר עליו לפני הכיתה	

* ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציון סופי

תיאור התוצר	משקל בציון הסופי
6 תרגילים שיוגשו לאורך הסמסטר	30% מהציון הסופי
עבודה מסכמת	70% מהציון הסופי

דרישות הקורס

ששה תרגילים (או חצת נושא) יזכו ב-30% מהציון הסופי. מכיוון שיש רק חובת הגשה ללא ציון עבור התרגילים כל מי שיגיש את ששת התרגילים מקבל למעשה את מלוא הנקודות עבור 30% מהציון הסופי. ההגיון העומד מאחורי הדרישה להגיש תרגילים ללא ציון הוא שהתרגילים מוגשים מראש לפני השיעור על חומר שטרם נלמד ועוזרים לסטודנט להתכוון לחומר החדש ולהגיע לשיעור עירני ומוכן. יתר 70% מהציון הסופי ייקבעו על סמך עבודה מסכמת בסוף השנה.

דרישות קדם

ללא

ביבליוגרפיה

אפלטון, "פידון", כל כתבי אפלטון, כרך ב, י"ג ליבס (תרגום), ירושלים: שוקן, 1979, עמ' 7-90
 דיקרט, ר. הגיונות על הפילוסופיה הראשונית. יוסף אור (תרגום). ירושלים: מאגנס, 1999.
 יום, ד. (1998). מסכת טבע האדם. יוסף אור (תרגום). ירושלים: הוצאת מאגנס, 1998.
 לוק, ג'. מסה על שכל האדם (תרגום יוסף אור). הוצאת מאגנס, 1935.

Reid, T., (1785). *Essay on the Intellectual Powers of Man*. Cambridge, MA: MIT Press.

תקציר הקורס

אם נשאל סטודנטים מה הם למדו או במה הם התחדשו בקורס הזה, מה היית רוצה שיאמרו?

מטרות ותוצרי הלמידה

מטרות הלמידה יבהירו מה מצופה מהסטודנטים לדעת, להבין ו/או להיות מסוגלים להדגים לאחר השלמת הקורס. כדאי לכתוב עד 5 מטרות לקורס תוך שימוש בפעלים יישומיים של ביצועי הלומדים. מומלץ להתמקד ב 3 סוגים של מטרות למידה: א. ידע ב. מיומנויות ג. תפיסות. כדאי לכוון, ככל שרלבנטי, לא רק לידיע אלא גם למיומנויות ולתפיסות עולם או ערכים שהייתם רוצים שהלומדים שלכם יגבשו לעצמם בעקבות הקורס.

ניסוח מדויק של מטרות הקורס

1. מזכיר את הרעיון המרכזי של הקורס ומדייק את הסילבוס ורצף הלמידה
2. מנכיח פיתוח מיומנויות ותפיסות עולם בנוסף לידיע
3. יוצר הבחנה בין תכנים ללמידה בכיתה ותכנים ללמידה עצמית או הרחבה
4. מחדד תהליכי הערכה

דוגמאות למטרות למידה שהוזכרו לעיל:

ידע

היכרות עם עובדות, תכנים, מושגים, סוגיות ורעיונות מרכזיים בתחום הדעת. לדוגמה: הלומדים יתארו/ יפרטו/ יסבירו/ יגדירו...

מיומנויות

היכולת להגיע לתוצר או תוצאה בצורה יעילה בשימוש בידיע שהתפתח. לדוגמה: הלומדים ינתחו/ יזהו/ יבחרו בין אלטרנטיבות/ יתכננו/ יקבלו החלטה/ יעריכו/ יפענחו/ יבצעו...

תפיסות עולם וערכים

דעות, תובנות, מחשבות ואמונות שהלומדים יקבלו הזדמנות לגבש לעצמם במהלך הקורס.

למידה פעילה

הוראה המקדמת למידה פעילה הינה הוראה הכוללת לא רק הקניית ידע (בה הסטודנטים הינם שומעים פאסיביים) אלא כוללת דרכי הוראה/ למידה מגוונות בה הסטודנטים פעילים בשיעור. למידה פעילה מובילה לומדים לחשיבה, דיון, חקירה ויצירה. הם מתרגלים מיומנויות, פותרים בעיות, מתמודדים עם שאלות מורכבות, מקבלים החלטות, מציעים פתרונות ומסבירים רעיונות במילים שלהם באמצעות כתיבה ודיון. שילוב אסטרטגיות למידה אקטיביות בקורסים באוניברסיטה משפר באופן משמעותי את תהליך הלמידה של הסטודנטים, מגדיל את הסיכויים לזיכרון ויישום ומסייע בצמצום פערים בין לומדים.

למידה פעילה ניתן לתכנן ברמת הקורס כולו (סביב בעיה גדולה, בניית פרויקט בקבוצות, ג'יגסואו [צוותי הרכבה] בו כל קבוצה לומדת חלק מהנושא ומציגה לכלל הכיתה ועוד), או ברמת שילוב פעילויות בשיעורים (סימולציות ומשחקי תפקידים, סיורים, סדנאות, מעבדות ועוד).

למידה פעילה מקדמת: (Freeman et al., 2014; Theobald et al., 2020)

- זכירה של התוכן הלימודי.
- חיזוק מיומנויות של עבודת צוות, פתרון בעיות.
- מגע אישי עם הסטודנטים.
- הזדמנויות טובות ללמידה ללומדים עם צרכים שונים.

רכיבי למידה פעילה לשילוב בקורס - דוגמאות:

- פרויקט משימות מתגלגל המבוצע בצמוד לכל נושא או שיעור, בקבוצות של 4-5. חלק ממפגשי הקורס הופכים למפגשי חניכה קבוצתיים וזמן לעבודת צוות או שכל שיעור מתחלק לרכיב למידה ורכיב עבודת צוות.
- למידה מבוססת בעיות. החקר ואיסוף תוכן לפתרון בעיה בקבוצות בחניכה של המרצה.
- כיתה הפוכה: מפגש עם תוכן התאורטי/העיוני לפני השיעור ולאחריו דיון/תרגול/עיבוד פעיל בכיתה.
- למידה מתוך playlist: במודל נטפליקס – מיקרו יחידות ללמידה עצמית.
- למידה מבוססת פרויקטים PBL (כלומר פתרון בעיות משותף או ביצוע של פרויקט מתגלגל).

פעילויות למידה פעילה לשילוב בשיעורים - דוגמאות:

- למידה בקבוצות.
- ג'יגסואו – הוראת עמיתים בקבוצות התמחות.
- סדנה אורח/ת מאוניברסיטה אחרת או מחברה עיסקית או מעמותה (מהארץ או מחו"ל)
- למידה חוץ-כיתתית: סיורים (מוזיאונים, חברות/עמותות רלוונטיות), הצגה בכנס וכו'
- שימוש בכלים דיגיטליים, הדמיית VR/AR, שימוש ברובוטים קליקרים, פאדלט וכו'
- סימולציות ומשחקי תפקידים
- חקר במעבדות

הערכה מעצבת

הערכה מעצבת (Formative Assessment) ניתנת **במהלך** הקורס, בשונה מהערכה מסכמת (Summative Assessment) הניתנת לסטודנטים רק **בסוף** הקורס (לדוג' פרויקט או מבחן). כאשר הסטודנטים מקבלים משובים תוך כדי הלמידה, הם יכולים לעצב באופן פעיל את המשכה וניתנת להם הזדמנות להתנסות בדרכי פתרון או חשיבה שונים. זאת בניגוד להערכה המסכמת שמהווה מבט לאחור על הלמידה לאחר שהסתיימה. הערכה מעצבת מקדמת: השתתפות פעילה, שאילת שאלות, חשיבה ביקורתית, עיצוב עצמאי של הלמידה. אינה מחייבת תוספת זמן משמעותית לבדיקת תוצרים. ניתן להכין מחוון, לשלב הערכת עמיתים, לתת משוב כיתתי כללי על נקודות ספציפיות או להיעזר בשאלונים שמספקים משוב מידי.

הערכה מעצבת תומכת ב:

- יצירת תמונת מצב מעודכנת של התקדמות בלמידה.
- זכירת התוכן הלימודי.
- העמקת תהליך הלמידה.

דוגמאות לתוצרי הערכה מעצבת:

- שאלוני רענון בתחילת מפגש
- אינטראקציות בפורום הקורס
- הגשת תרגילים/ מטלות בית
- מטלות / חידונים דיגיטליים עם פתרון מובנה - ניתן להשתמש במערכת ממוחשבת למשוב מידי ומאפשרת התנסות חוזרת בשאלות.
- הקלטה עצמית קצרה של קבוצת לומדים שבו הם מחווים דעה, מעריכים תוצר, מנמקים תשובה
- השתתפות מונחית בפורום מקוון.
- הגשת תוצר: הפקת סרטון/ פודקאסט/ הדפסת תלת-ממד/תכנות רובוטים וכו'